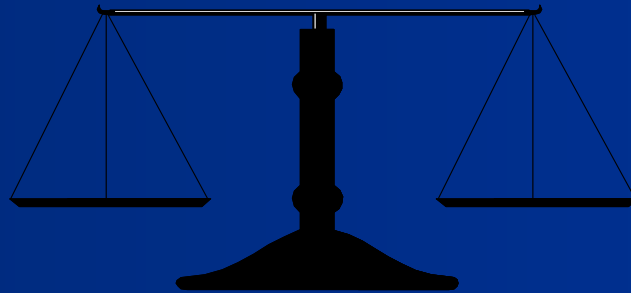

'PRAKTIJK MANAGER'

Mr Jolanda J.A. van Boven

**VAN BOVEN Juridisch Adviesbureau
Arnhem**

Nieuwe ontwikkelingen

- AVG: een beperking?
- Netwerkgeneeskunde is het beste antwoord op multimorbiditeit MC nr 20
- Dit vereist samenwerking en daarvoor is het nodig dat we informatie delen.

AVG overweging 4

Verwerking van persoonsgegevens moet ten dienste van de mens staan

Het recht op bescherming van persoonsgegevens heeft geen absolute gelding, maar moet worden beschouwd in relatie tot de functie ervan in de samenleving (...)

Enkele lastige praktijk-zaken

- mag een patiënt zonder dossier komen
- van wie is het dossier
- Inzagerecht: meteen
- telefonisch informatie verstrekken
- opzeggen behandelingsovereenkomst
- social media
- beleggen verantwoordelijkheden

HANDREIKING VERANTWOORDELIJKHEIDSVERDELING

- Van samenwerking in de zin van deze Handreiking is sprake als meer dan één zorgverlener bij de cliënt betrokken is.
- Samenwerking kan intern zijn (zorgverleners die binnen dezelfde instelling werken), extern (zorgverleners uit verschillende instellingen), of een mengvorm.
- De Handreiking richt zich zowel op simultane als op volgtijdelijke samenwerking.

HANDREIKING VERANTWOORDELIJKHEIDSVERDELING

- **Aandachtspunt 4:**

Een zorgverlener die deelneemt in een samenwerkingstraject vergewist zich ervan dat hij/zij beschikt over relevante gegevens van collega's en informeert collega's over gegevens en bevindingen die zij nodig hebben om verantwoorde zorg te kunnen verlenen. **'Haal- en brengplicht'**

BEROEPSGEHEIM WGBO

➤ **HOOFDREGEL:**

Geen gegevens verstrekken aan anderen zonder toestemming van de patiënt!

➤ **Geen toestemming i.g.v. verstrekken aan:**

- Degenen die rechtstreeks bij de zorg zijn betrokken;
- De vervanger van de hulpverlener

➤ **Beperking:**

Slechts die gegevens verstrekken die anderen nodig hebben voor de uitvoering van hun werkzaamheden

Plicht patiënt

- Patiënt geeft naar beste weten de inlichtingen én de medewerking die de hulpverlener in redelijkheid nodig heeft voor het uitvoeren van de overeenkomst!
- Wat heeft de hulpverlener nodig?

Rijbanen; toestemming als vluchtstrook

- wettelijke plicht
- overeenkomst
- publiekrechtelijke taak
- vitaal belang
- gerechtvaardigd belang

- **toestemming**

(metafoor mr S. Katus)

Eisen aan toestemming

- Betrokkene moet informatie ontvangen over te verwerken persoonsgegevens.
- Informatie moet zodanig zijn dat betrokkene info kan begrijpen en consequenties overzien
- betrokkene moet vrij zijn om nee te zeggen
- nee mag geen nadelige gevolgen hebben
- op elk moment toestemming weer intrekken

Eisen aan toestemming

➤ Risico's:

- Voor je weet heb je een ongeldige toestemming
- professional legt eigen verantwoordelijkheid voor verwerken info op bordje van de burger = strijd met accountability!

Een paar kenmerken AVG

- accountability
- doelbinding
- data-minimalisatie
- juistheid
- grondslagen
- veiligheid
- governance

'JURIDISCH ZWITSERS ZAKMES':

principes

- ***Subsidiariteit:***

de minst ingrijpende maatregel

- ***Proportionaliteit***

is er een verhouding tussen de maatregel en het doel

- ***Doelmatigheid***

is de meest geschikte maatregel getroffen?

EHRM

- The very essence of the Convention
(=Europees Verdrag Rechten van de mens)
is 'Human Dignity':

alle andere mensenrechten vloeien
hieruit voort en moeten dus in hun onderling
verband worden beschouwd en gewogen

Human Rights

- recht op zelfbeschikking
- recht op zorg
- recht op onderwijs
- recht op arbeid
- recht om gevrijwaard te zijn van de aantasting van de lichamelijke en geestelijke integriteit = hg/km

EHRM

‘Vulnerability-concept’ prof. Fineman

- Niet de autonomie, maar de kwetsbaarheid is het wezens-kenmerk van de mens

Art. 3 IVRK

➤ Internat. Verdrag Rechten van het Kind

Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, **vormen de belangen van het kind de eerste overweging**

'KAMER 1 Dagelijkse werktas'

- - Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst
 - Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg
 - Wet Politiegegevens / Aanwijzing verstrekking strafrecht.
gegevens
- **ALGEMEEN** uitgewerkt in:
 - Alg. verordening gegevensbescherming (AVG) (WBP)
- **BASIS** = Grondwet art.10 en 11:
iedereen heeft recht op de bescherming van zijn
persoonlijke levenssfeer en onaantastbaarheid lichaam

Wat is privacy?

- Geen wet bevat het woord privacy; wel:

iedereen heeft recht op de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer! =

privacy...en dan zeggen we:

delen van informatie is schending van de privacy = dominante denklijn

Privacy

- Noodzakelijk om los te laten: delen van informatie is schending van de privacy.
- *Reflecteer op:*
- Bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan soms alleen maar als er informatie wordt gedeeld!

GANG

- **Wet publieke gezondheid:**
schatten verhouding tussen draaglast en draagkracht jeugdige én het gezin waartoe hij behoort
- **Wet gemeentelijke schuldhulpverlening**
- **wettelijke bepalingen op basis waarvan gemeenten regie-verantwoordelijk zijn voor zorg aan sociaal kwetsbare burgers**

KAMER 2: 'KOFFERBAKTAS'

Gereedschap dat het mogelijk maakt gegevens te delen zonder cliënt vooraf te informeren

- *Maar blijf kijken naar de regels uit de 'dagelijkse werktas'*

Paradigmawijzigingen

- Uit de eigen discipline: gegevens delen met degenen die betrokken zijn bij de zorg
- Aandacht verschuiven naar een vroeger stadium, nl daar waar er zorgen zijn
- Niets doen is ook een keuze, waar men ook verantwoordelijk voor is !

'KOFFERBAKTAS'

- **Art 23 AVG:** *geen informatie vooraf,
geen inzage, indien nodig ivm:*
 - voorkoming strafbare feiten
 - belang bescherming van betrokkene
 - belang rechten en vrijheden van
anderen

Autoriteit Persoonsgegevens

Mag ik iemands persoonsgegevens verwerken als degene hiervoor toestemming heeft gegeven?

Nee, dat gaat in het sociaal domein vaak niet op. Toestemming is weliswaar een grondslag in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), maar hiervoor gelden speciale eisen. Daaraan kunt u in het sociaal domein meestal niet voldoen.

Artikel 6 van de AVG noemt toestemming van betrokkene als een grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens. De betrokkene is degene van wie u persoonsgegevens verwerkt.

Deze toestemming moet dan wel vrij en ondubbelzinnig zijn. Dat betekent dat betrokkenen in vrijheid hun wil moeten kunnen uiten. Ook mag er geen twijfel zijn of betrokkenen hun toestemming hebben gegeven en voor welke specifieke verwerking zij dit hebben gedaan.

Afhankelijkheidsrelatie

Bij de uitvoering van publiekrechtelijke taken in het sociaal domein is er meestal een afhankelijkheidsrelatie tussen de betrokkenen en u als gemeente. Weigeren mensen toestemming voor het verwerken van hun gegevens, dan kan dat bijvoorbeeld gevolgen hebben voor een gewenste voorziening.

Daarom is er geen sprake van vrije toestemming in de zin van de AVG. Toestemming kan dan dus niet gelden als de grondslag voor de gegevensverwerking.

PIJLERS 'dagelijkse tas'

- verwerken gegevens met ~~toestemming~~
betrokkene
- extra eisen aan verwerken gevoelige
gegevens
- recht te weten wat er waar vastligt en wat
wordt uitgewisseld tussen wie =
'transparantie-beginsel'

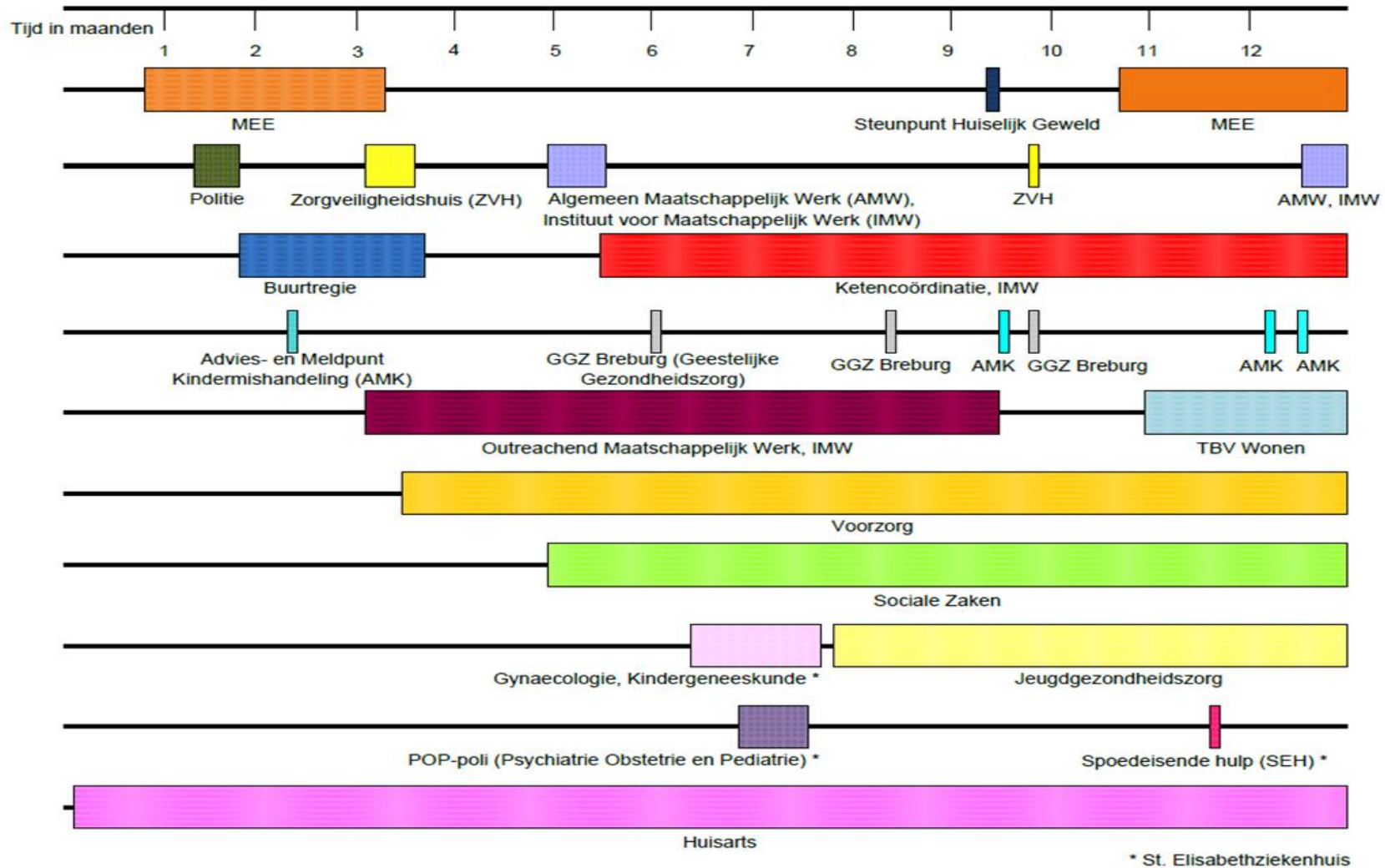

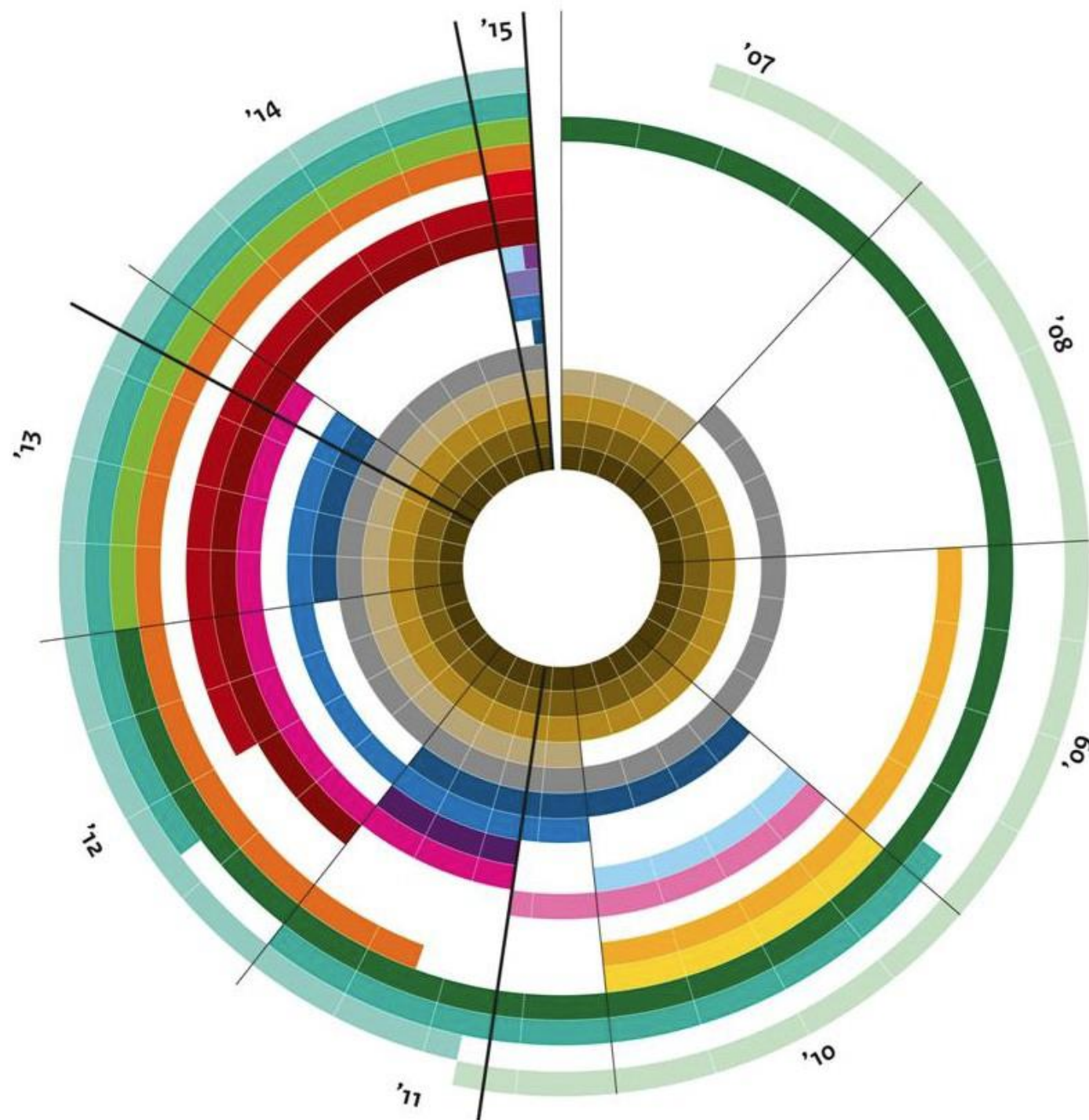
LEEFTIJDSCATEGORIEËN

- 0 T/M 11 JAAR
ouders
- 12 T/M 15 JAAR
ouders en kind
- 16 JAAR
'kind'

Figuur 1: De periode waarin organisaties betrokken zijn geweest, gezin 1.

- DOMEIN GEZONDHEID**
- JGZ Meander (0-4)
 - JGZ GGD (4-19)
 - GGZ Mondriaan
 - Huisarts 1
 - Huisarts 2

DOMEIN ONDERWIJS

- Kinderdagverblijf Kiddooh
- Kinderdagverblijf Het Wiegenhuys
- Freinetschool OBS de Piramide
- Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad Limburg
- BSO De Tovertuin/Movare
- Gemeente (Coördinatie en uitvoering regeling Sociaal Medische indicaties Kinderopvang sociaal medische indicaties BSO)

DOMEIN JEUGD EN GEZIN

- BJZ vrijwillig kader
- BJZ gedwongen kader (OTS)
- Sociaal buurtteam
- Expertiseteam
- Xonar

DOMEIN VEILIGHEID

- AMK/Veilig Thuis
- Politie
- Raad voor de Kinderbescherming

DOMEIN FINANCIËN

- Bewindvoerder

DOMEIN (SOCIAAL) NETWERK

- Buurtcentrum Heksenketel
- Vincentiusvereniging
- Kerk/parochie

EHRM en beroepsgeheim

It is crucial not only to respect the privacy of a patient, but also to preserve his or her confidence in the medical profession and in health services in general

Aanbevolen literatuur

mr drs Jeroen Terstegge, dr Koen Versmissen

Wolters Kluwer

ISBN: 9789013139204

